

לראות את החשיבה של הרמב"ם

עורך המהדורה החדשה של הרמב"ם הערוך, הרב עו"ד יצחק חדר, בשיחה מיוחדת לכבוד סיום המחזור הארבעים ברמב"ם • השיטה והמחשבה שמאחורי הלימוד, והמסר ללומדי הרמב"ם היומי לכבוד סיום המחזור הארבעים

אלפים השתתפו בכל קצוות העולם בסיומי הרמב"ם העולמי כהוראת הרבי נשיא דורנו. לצד הסיומים, יוצאים בימים אלו ספרים ומהדורות חדשות של ספרי הרמב"ם המנגישים לעמך בית ישראל לימוד עיוני מעמיק בספריו ובכתביו של הרמב"ם. אחד מהם הוא 'הרמב"ם הערוך', שבימים אלו מתחדש במהדורה חדשה המאפשרת ומתמצתת את הלימוד ברמב"ם. השבוע שוחחנו עם הרב עו"ד יצחק חדר, עורך המהדורה, לרגל סיום המחזור הארבעים ברמב"ם ופתיחת המחזור ה-41.

הסירי חב"ד יחד עם המוני יהודים פתחו הודיש את המחזור הארבעים ואחד בלימוד הרמב"ם היומי על פי הוראתו של הרבי. נשמח לשמוע מכבודו כיצד הגיע לערוך את 'הרמב"ם הערוך' של מפעל 'משנה תורה'. 'הרמב"ם הוא הדמות המוערכת ביותר עליי, הן בשל מפעלו 'היד החזקה' הן בקשר עם 'המורה', בפרט בשל החשיבה הרציונלית ובשל התוכנות המיוחדות במינן, שהיו יוצאות דופן ואפשרו התמודדות תאולוגית נטולת מורא כלשהו;

זאת הן במישור הפילוסופי הן בשאלות המדע שבהן התחבטו רבים בתקופתו ובח' לקן מתחבטים עד היום.

"לימים ותוך לימוד כמעט יומי במשנה תורה, הבנתי שיש צורך לתת אפשרות לראות את החשיבה המעמיקה, הלוגית והשיטתית של הרמב"ם.

"הדרך שבה כתב

הרמב"ם הייתה

שיטתית בדב-

קות האנליטית

ובבהירות הלוי-

גית שבה התנסה,

והסברתי שיש

לעשות כל מאמץ

גם ל'עוקר הרים'

להיעזר בכך".

כדי לאפשר לכל קורא, וגם ל'סיני', להבחין בכך וגם

מה תפס אותך אישית באופן מיוחד בלימוד הרמב"ם?

"גאונותו של הרמב"ם ניכרת היטב בכל כתביו, אולם שתי הלכות שכתב, ולא פחות מכך - מיקומן, הרשימו אותי מאוד.

"הראשונה היא ההלכה שבסוף הלכות חנוכה ממש, ולפיה יש להקדים את 'נר ביתו' גם לנר חנוכה וגם לקידוש היום 'משום שלום ביתו'. בכך הדגיש הרמב"ם הן את חשיבות השלום כשלעצמו הן את חשיבותו בעיני ה', אשר - כפי שכתב באותה הלכה - שמו נמחק כדי להביא שלום בין איש לאשתו.

"השנייה היא ההלכה האחרונה גם כן של ספר זרעים ולפיה לא שבט לוי בלבד, 'אלא כל איש ואיש מכל באי העולם', יכול להגיע במאמץ שיעשה להיבדל לעבוד את ה', 'הרי זה נתקדש קודש קודשים ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים'. בכך, באופן כמעט חסר תקדים, הדגיש הרמב"ם את חשיבות עבודת ה' לכל אדם ולא דווקא ליהודי, מה שמזכיר מאוד את המאמץ של הרבי בהנחלת שבע מצוות בני נח לכל העמים".

בימים אלו אתם יוצאים במהדורה החדשה של 'הרמב"ם הערוך'. מה מיוחד במהדורה החדשה שלכם?

"המהדורה החדשה, כפי שצינתי, מאפשרת בתמצית לעמוד על המחשבה הלוגית ועל הדרך האנליטית של הרמב"ם.

"אני סבור שהבחנה ברורה בנושא שבו עוסקת ההלכה, בתנאים לכך שהיא תחול, בטעמים של אותה הלכה ולעיתים קרובות בכלל שעליו נסמכת ההלכה, הופכת את האפשרות להבין טוב יותר ולזכור טוב יותר לזמינה ונוחה הרבה יותר".

לדבריכם, ברמב"ם המבואר אפשר לראות את 'המשנה תורה' בדיוק כפי שכתב הרמב"ם. למה הכוונה?

"התחושה שבעריכה החדשה אפשר לראות את דרך מחשבתו של הרמב"ם משותפת לרבים ממי שקראו ב'רמב"ם הערוך', וזאת משום שהעריכה הזאת יושמה בכל אלף הפרקים והנה מתברר שכאשר מדובר במחשבה רציונלית, שיטתית, חדה ומושכלת מאוד, היא מיושמת ופועלת לכל אורכו המדהים של מפעלו ההלכתי של הרמב"ם".

באילו פרויקטים עתידיים נוספים אתם מתכוונים לצאת בקרוב?
"אנחנו כמעט בסיומו של פרויקט חשוב מאוד גם כן, והוא ספר שבו ייכתבו העקרונות, התוכנות ובעיקר הכללים ההלכתיים המצויים ב-14 ספרי 'משנה תורה'".